

podřídme je pravidelnému řízení, jak ostatně všechna zvláštní řízení, když jsou nepraktické tyto vyžité, vetché výjimky, zbytky partikularismu, komplikující pravidlo!

Aforisticky stručně shrnuji: nesporně, že se podařilo nesnadné dílo referentu JUDr. V. Horovi a nepochybně bude moci zdokonaliti ještě osnovu civilního procesu, když umožní mu to povolání, aby nebyl nucen ustrnouti v polou, neřku-li na polovičitosti, na pouhém zdání: ut aliquid fecisse videatur.

Přece vyplývá jasně z jeho prvé jurisdikční normy s naprostým zrušením laických obchodních soudů a s rozšířeným principem jediného soudce v I. stoli, že nemíní unifikovati jenom, nýbrž rovněž odůvodněně reformovati potřebné, jak zjevno také u okolních států.

Bylo by hříšné propásti a nevyužít jedinečných příznivých podmínek a neopravit z kořene, co se neosvědčilo: ne napravíme-li najednou všeho, nikdy více se nedostaneme k tomu, aspoň ne, abychom vytvořili dílo suverénně dokonalé, oč jediné zde běží a o nic jiného.

Státní tiskárna za ředitele Karla Dyrinka, známého bibliofila, vysázela přímo vzorně a přehledně celé dílo.

(Byv pozván, pojednal jsem podobně o probírané osnově civilního procesu ve vídeňské právnické revui »Das internationale Anwaltsblatt«, 1932, ve stati »Entwurf einer neuen Zivilprozeßordnung in der Tschechoslowakei« na 107 straně a podobně v německé říšské právnické revui »Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft«, B. 49 z r. 1933.)

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

§ 418 či 1109 obč. z.

Žalobkyně podala proti konkursní podstatě stavitele N. žalobu o určení, že určité stavby (domek, kůlna, plot) na její pozemku jsou její vlastnictvím. Konkursní podstata namítala, že zmíněný stavitel měl pozemek v nájmu na určitou řadu let a budovy postavil s vědomím a souhlasem žalobkyně.

Žaloba byla ve všech instancích zamítnuta; nejvyšším soudem z těchto důvodů:

Dovolání opřené o dovolací důvody § 503 č. 2 a 4 c. ř. s. není opodstatněno. K dovolacímu důvodu § 503 č. 2 c. ř. s.: Důkaz obchodními knihami žalované strany o tom, že stavitel N. žalobkyni

za užívání jejích pozemků nic neplatil, nebyl v první stolici nabídnut a nebylo proto odvolacímu soudu ani dovoleno, by tento opožděný důkaz připustil a provedl. (§ 482 č. 2 c. ř. s.)

Dovol. důvod § 503 č. 4 c. ř. s.: Pokud dovolání tvrdí, že není prokázáno, že došlo ke smlouvě pachtovní, neprovádí tento dovolací důvod po zákonu, neboť při doličení tohoto hmotně právního dovolacího důvodu jest dovolateli vycházeti ze skutkového zjištění napadeného rozsudku. Podle tohoto skutkového zjištění bylo však užívání pozemku úplatné a šlo tedy o nájem (pacht). Nesejde na tom, zda stavby, podle zjištění nižších soudů ostatně jen provisorní, byly více méně pevně spojeny se zemí, nýbrž rozhoduje, že byly provedeny pachtýřem při výkonu jeho pachtýřských práv. V takovém případě neplatí předpisy § 417 a 419 obč. z., předpokládající poměr mimosmluvní, nýbrž ustanovení § 1109 obč. z., podle něhož po skončení smlouvy jest pachtýř povinen vrátiti věc ve stavu, v němž ji převzal, ale tudíž i oprávněn, vzíti si zpět vše, co k vůli lepšímu nebo pohodlnějšímu užívání pachtovaného předmětu byl s ním spojil. (Srov. také sb. n. s. 914.)

Nedůvodnému dovolání nebylo proto vyhověno.

Rozhodnutí nejv. soudu z 18. června 1932 č. j. R v II 577/31/3, 4. J. Valeček.

§ 142 obč. zák. nevylučuje, aby soud neponechal výjimečně dítky ve výchově ani u otce ani u matky, nýbrž tam, kde toho podle zvláštních poměrů toho kterého případu nutně vyžaduje zájem a prospěch dětí.

Stěžovatelka dovozuje, že soud může podle § 142 obč. zák. ponechat děti jen buď otci nebo matce a že není oprávněn učiniti jiné opatření o výchově dětí. Avšak v rozhodnutí nižších soudů, že se nezletilý O. H. svěruje do výchovy rodičům jeho otce, na jeho návrh, nikoli tedy otci ani matce, nelze spatřovati porušení předpisu § 142 obč. zák. a tudíž nezákonnost. Právě-li se v prvním odstavci § 142 obč. zák., že soud rozhodne, zdali mají všechny nebo které děti býti ponechány otci nebo matce, má tu zákon na mysli pravidelné případy, v nichž zájem dětí přispouští, aby byly vychovávány buď u svého otce neb u své matky. Ale tím zákon nevylučuje a nebrání soudu, aby v zájmu dětí učinil výjimečné opatření, že nemají býti ve výchově ani u otce, ani u matky, nýbrž že mají býti vychovávány tam, kde toho podle zvláštních poměrů toho kterého případu nutně vyžaduje zájem a prospěch dětí, který tu jest — jak bylo vyloženo — jedině rozhodujícím.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 17. listopadu 1932 čj. RI 950/32/1. Dr. Jar. Koutník.